

مقررات و آیین نامه دوره های آموزش فوق تخصصی پزشکی

بخش اول : کلیات

ماده ۱ : هدف

ماده ۲ : تعریف دوره

ماده ۳ : تعریف دستیار

بخش دوم : شرایط پذیرش دستیار

الف : شرایط عمومی

ب: شرایط اختصاصی

ج : آزمون پذیرش دستیار و جدول رشته های تخصصی پیش نیاز و رشته های فوق تخصصی وابسته

فصل سوم : دوره آموزشی

الف : ثبت نام پذیرفته شدگان

ب : تعهدات و جدول میزان شهریه تعیین شده دوره های فوق تخصصی

ج : شروع دوره

د : آموزش دوره دستياری

ه : ارتقاء دستیاران

و : مرخصی ها

ز : تغییر رشته ، انتقال و مهمانی

ج : ترک تحصیل و انصراف

فصل چهارم : امور رفاهی

فصل پنجم : آزمون نهایی فوق تخصصی (دانشنامه)

الف : ثبت نام و شرکت در آزمون نهایی

ب : چگونگی برگزاری آزمون نهایی و اعلام نتایج

آیین نامه دوره های آموزش فوق تخصصی پزشکی

فصل اول : کلیات

ماده ۱- هدف :

هدف از برقراری دوره های فوق تخصصی پزشکی ، تربیت پزشک فوق تخصصی مورد نیاز کشور ، به منظور ارتقاء سطح علمی آموزش پزشکی ، پژوهش و خدمات پزشکی و نیز دستیابی به آخرین یافته های علمی پزشکی می باشد.

ماده ۲- تعریف دوره :

دوره فوق تخصصی پزشکی بالینی ، بالاترین مقطع تحصیلات دانشگاهی پزشکی است . متقاضیان واجد شرایط پس از موفقیت در آزمون پذیرش دستیار (کتبی و شفاهی) و گذراندن دوره آموزش علمی و عملی مصوب ، در یکی از مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی با دفاع و تأیید رساله و موفقیت در آزمون نهایی به اخذ دانشنامه فوق تخصصی نایل می گردند.

ماده ۳- تعریف دستیار :

دستیار فوق تخصصی به فردی اطلاق می شود که با داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز یا گواهی قبولی آن و پذیرش در آزمون ورودی ، با رعایت کلیه مفاد این آیین نامه در مدت زمان مصوب به آموزش های نظری ، کسب مهارت های عملی و فعالیتهای پژوهشی پردازد.

فصل دوم : شرایط پذیرش دستیار

الف - شرایط عمومی

ماده ۴ - شرایط پذیرش دستیار در رشته های فوق تخصصی بالینی :

۴-۱- شرکت و قبولی در آزمون پذیرش دستیار

۴-۲- تأیید صلاحیت عمومی طبق ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی

تبصره: اعضاء هیأت علمی رسمی (قطعی یا آزمایشی) برای تحصیل در دوره های فوق تخصصی نیاز به گزینش عمومی مجدد ندارند.

۴-۳- داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز و یا گواهی قبولی آن از دانشگاهها یا مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۴-۴- داشتن برگ پایان خدمت نظام وظیفه یا معافی برای آقایان

تبصره ۱: کلمه معافی به مفهوم معافیت دائم می باشد و داوطلبان دارای معافیت موقت پزشکی و یا کفالت با مسئولیت خود می توانند در پذیرش دستیار شرکت نمایند. بدیهی است در صورت فراخوانده شدن به انجام خدمت وظیفه این وزارتخانه هیچ گونه تعهدی برای ترخیص آنان به عهده نخواهد داشت.

تبصره ۲: داوطلبانی که در حال انجام خدمات قانونی شامل خدمت وظیفه عمومی یا پیام آوران بهداشت می باشند در صورت ارائه گواهی مبنی بر این که مدت سربازی آنان تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال بعد به اتمام می رسد مجاز به شرکت در آزمون پذیرش دستیار خواهند بود.

تبصره ۳: آن دسته از متقاضیانی که به عنوان ماده یک قانون نحوه تامین اعضا هیأت علمی مشغول انجام خدمت وظیفه در دانشگاههای علوم پزشکی می باشند در صورت موافقت دانشگاه محل خدمت و ارائه گواهی مبنی بر اینکه تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال بعد معادل طول مدت خدمت سربازی مصوب ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح را (در حال حاضر ۱۸ تا ۲۱ ماه) خواهند گذراند، می توانند به طور مشروط در آزمون شرکت نمایند و در صورت قبولی و نداشتن منع قانونی از نظر اداره نظام وظیفه، طبق مقررات شروع به آموزش نمایند.

تبصره ۴: از میان حایزین رتبه های آزمون دانشنامه تخصصی. هر رشته پیش نیاز در هر سال تحصیلی، معادل ۲ برابر تعداد رشته های فوق تخصصی آن رشته پیش نیاز در صورتی که مشمول خدمت وظیفه عمومی باشند با رعایت سایر شرایط مندرج در آیین نامه می توانند به صورت مشروط در آزمون پذیرش دستیار ثبت نام و شرکت نمایند و در صورت قبولی با استفاده از قانون نحوه تامین هیأت علمی و قانون اجازه ادامه تحصیل در مقاطع تحصیلی بالاتر به مشمولان این قانون، تا ۳۱ شهریور ماه سال بعد از خدمت ترخیص شده و شروع به آموزش نمایند. انتخاب رشته این افراد در هنگام ثبت نام بر

اساس رتبه آزمون دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز و تا سقف حداکثر ۲ نفر در هر رشته فوق تخصصی می باشد. به عنوان مثال در رشته داخلی که تعداد رشته های فوق تخصصی وابسته به آن هفت رشته میباشد به نفرات اول تا چهاردهم آزمون دانشنامه تخصصی رشته داخلی در صورتی که مشمول خدمت وظیفه عمومی باشند اجازه داده میشود در صورت دارا بودن سایر شرایط آیین نامه و حداکثر ۲ نفر در هر رشته فوق تخصصی در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند.

۴-۵- داشتن شرط سنی: هر داوطلب می تواند حداکثر تا سن مجاز ورود به دوره دستیاری (برای اعضا هیأت علمی رسمی قطعی یا آزمایشی ۴۵ سال تمام و سایر داوطلبان ۴۲ سال تمام تا پایان شهریورماه سال بعد) بدون محدودیت دفعات در آزمون پذیرش دستیار شرکت نماید.

۴-۶- نداشتن نقص عضو موثر حرفه ای بر حسب رشته، دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی موظف است با همکاری هیأت های ممتحنه، نقص عضو موثر حرفه ای را بر حسب رشته تنظیم و اعلام نماید.

۴-۷- عدم اشتغال به تحصیل در یکی از رشته های فوق تخصصی پزشکی و دوره های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) و **Ph.D.**

تبصره: دارندگان مدرک دانشنامه فوق تخصصی و قبول شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در یکی از رشته های پزشکی مجاز به شرکت در آزمون پذیرش دستیار نمی باشند.

ب- شرایط اختصاصی

ماده ۵: معادل ۲۰٪ از کل ظرفیت پذیرش هر رشته در آزمون پذیرش دستیار به مشمولین قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی که حداقل ۸۰٪ نمره آخرین نفر اعلام شده به آزمون شفاهی برابر ظرفیت را کسب نمایند، اختصاص می یابد.

تبصره ۱: متقاضیان استفاده از سهمیه رزمندگان در کلیه مراحل امتحان کتبی و شفاهی و اعلام نتیجه به عنوان سهمیه رزمنده منظوری شود بدین معنا که متقاضیان در صورت احراز هر رتبه از آزمون کتبی هنگام معرفی به شفاهی به عنوان رزمنده دیده خواهند شد.

تبصره ۲: در رشته هایی که ظرفیت پذیرش کمتر از ۵ نفر می باشد سهمیه مذکور قابل اعمال نیست.

ماده ۶: اعضا هیأت علمی رسمی (قطعی یا آزمایشی) دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی و نیز داوطلبانی که با استفاده از شرایط تبصره ۴ بند ۴-۴ قصد ورود به دوره های فوق تخصصی را دارند می بایست هنگام ثبت نام یکی از مدارک مستند ذیل را حسب مورد ارائه نمایند:

الف - حکم استادیاری رسمی (قطعی یا آزمایشی) و اعلام نیاز دانشگاه محل خدمت

ب- گواهی رتبه در آزمون دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز به تأیید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی

ماده ۷: داوطلبان مشغول خدمت در یکی از وزارتخانه ها، سازمانها و نهادها در هنگام ثبت نام موظف به ارائه معرفی نامه از سازمان ذیربط مبنی بر موافقت با مأموریت آموزشی خود می باشند.

ج- آزمون پذیرش دستیار

ماده ۸: آزمون پذیرش دستیار به صورت متمرکز در همه رشته ها و در اسفندماه هر سال توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برگزار می شود.

ماده ۹: هر داوطلب می تواند با توجه به رشته تخصصی پیش نیاز و ظرفیت های تعیین شده، یکی از رشته های فوق تخصصی را انتخاب و در آزمون پذیرش دستیار شرکت نماید.

جدول رشته های تخصصی پیش نیاز و رشته های فوق تخصصی وابسته

رشته تخصصی پیش نیاز	رشته های فوق تخصصی
داخلی	کلیه بالغین
	بیماریهای قلب و عروق
	روماتولوژی
	خون و سرطان بالغین
	غدد درون ریز و متابولیسم

بیماری های ریه	اطفال
گوارش	
کلیه اطفال	
قلب اطفال	
عفونی اطفال	
اعصاب اطفال	
خون و سرطان اطفال	
نوزادان	
گوارش اطفال	
ایمونولوژی و آلرژی اطفال	
غدد اطفال	جراحی عمومی
جراحی اطفال	
جراحی قفسه صدري	
جراحی قلب و عروق	
جراحی پلاستیک , ترمیمی و سوختگی	روانپزشکی
روانپزشکی اطفال	

ماده ۱۰: ثبت نام آزمون پذیرش دستیار در مدت زمان اعلام شده توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی از طریق دانشگاه های علوم پزشکی کشور انجام می شود .

تبصره: ثبت نام از داوطلبان مشمول تبصره ۴ بند ۴-۴ به صورت متمرکز در دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی انجام می گیرد.

۱-۱۰- مبلغ ثبت نام برای شرکت در آزمون پذیرش دستیار یکصد و پنجاه هزار ریال (۱۵۰/۰۰۰ ریال) می باشد.

ماده ۱۱: پس از ثبت نام و انتخاب رشته , تغییر رشته به هیچ عنوان مجاز نمی باشد.

ماده ۱۲: آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی در کلیه رشته ها به صورت کتبی و شفاهی می باشد، آزمون کتبی دارای حداقل ۱۰۰ سوال چند گزینه ای بوده و داوطلبان بر حسب اولویت نمره به میزان دوبرابر ظرفیت هر رشته به آزمون شفاهی معرفی می شوند.

۱-۱۲- چنانچه در آزمون کتبی یا شفاهی، داوطلبین نمرات مشابه کسب نمایند اولویت با اعضا هیأت علمی دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور می باشد.

۲-۱۲- در مرحله آزمون شفاهی، قبول شدگان نهایی آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی حداکثر تا ظرفیت هر رشته برگزیده می شوند. اسامی پذیرفته شدگان مشمول خدمات قانونی برای ترخیص به معاونت درمان، دانشگاه یا سازمان محل خدمت اعلام می شود.

ماده ۱۳: محل آموزش بر اساس اولویت نمره کسب شده کتبی، توسط داوطلب انتخاب می گردد. **تبصره:** در صورت یکسان بودن نمره آزمون کتبی، اولویت انتخاب محل با داوطلبان عضو هیأت علمی دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کشور خواهد بود. در مورد داوطلبان آزاد یا اعضا هیأت علمی با نمرات برابر، نمره نهایی آزمون دانشنامه تخصصی [۳/ (دو برابر کتبی + شفاهی)] ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

در صورتی که در یک دوره نتیجه آزمون شفاهی با صورت قبول یا مردود اعلام شده باشد، نمره آزمون کتبی ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

فصل سوم: دوره آموزشی

الف - ثبت نام پذیرفته شدگان

ماده ۱۴: دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی موظفند حداکثر تا پانزدهم شهریور ماه هر سال نسبت به ثبت نام پذیرفته شدگان آزمون پذیرش دستیار اقدام نمایند.

۱-۱۴- دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی موظفند اسامی پذیرفته شدگانی را که در موعد مقرر ثبت نام ننموده و یا در مهرماه سال تحصیلی شروع دوره انصراف دهند حداکثر تا دهم آبان ماه به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام نمایند.

۱۴-۲- دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی حداکثر تا پانزدهم آبان ماه هر سال تحصیلی نسبت به معرفی جایگزین افراد مشمول بند ۱-۱۴ و نیز افرادی که صلاحیت عمومی آنان مورد تأیید قرار نگرفته اقدام می نماید.

توضیح: به ازای هر فرد منصرف شده حداکثر ۳ نفر به دانشگاه محل تحصیل معرفی خواهد شد که بر حسب اولویت نمره تا تاریخ معین شده اقدام به ثبت نام نمایند.

۱۴-۳- تصمیم گیری در مورد ارزش قبولی علمی و شروع به تحصیل پذیرفته شدگانی که صلاحیت عمومی آنان پس از پایان مهرماه هر سال تحصیلی توسط هیأت مرکزی گزینش دانشجو مورد تأیید قرار می گیرد با رعایت مفاد ماده ۱۶ به عهده هیأت ممتحنه رشته مربوطه می باشد.

تبصره ۱: ثبت نام اولیه فردی که تأیید صلاحیت مجدد شده موجه تلقی شده و زمان شروع به آموزش وی با نظر هیأت ممتحنه رشته مربوطه تعیین می گردد.

تبصره ۲: افزایش ظرفیت ناشی از شروع آموزش فردی که تأیید صلاحیت مجدد شده بلامانع است.

۱۴-۴- کسانی که در مراکز آموزشی یا بهداشتی درمانی مسئولیت اداری و اجرایی دارند، نمی توانند به طور همزمان به تحصیل پردازند.

۱۴-۵- ارزش قبولی علمی پذیرفته شدگانی که بنا به تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی عهده دار مسئولیت یا مأموریت اداری می شوند حداکثر به مدت یک سال از شروع سال تحصیلی پذیرش شده (اول مهرماه) با رعایت مفاد ماده ۱۶ محفوظ می باشد.

ب- تعهدات

ماده ۱۵: ثبت نام پذیرفته شدگان منوط به ارائه تعهد نامه محضری به میزان دو برابر مدت آموزش می باشد.

۱۵-۱- اخذ تعهد برای داوطلبان آزاد (به صورت عام و خاص) و تعیین محل خدمت، هر سه سال یک بار با پیشنهاد هیات های ممتحنه تهیه می شود و پس از موافقت معاونت آموزشی یا درمانی (حسب مورد) اعمال خواهد شد. منظور از تعهد خاص در این آیین نامه تعهد همراه با تعینی محل خدمتی در ابتدای آموزش می باشد. اولویت انتخاب نوع تعهد و محل خدمت ب اساس نمره آزمون کتبی پذیرش دستیار فوق تخصصی می باشد. و در صورت یکسان بودن نمره آزمون فوق طبق تبصره ماده ۱۳ عمل

خواهد شد. داوطلبانی که تعهد عام سپرده اند می توانند با موافقت معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و پرداخت شهریه و کلیه هزینه های تحصیلی برابر مقررات از انجام تعهد خدمتی معاف می شوند.

۱۵-۲- اخذ تعهد از دستیاران به نحوی است که در صورت اضافه شدن به تعهدات قبلی، در مجموع از ۱۰ سال تجاوز ننماید.

۱۵-۳- مستخدمین دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ملزم به سپردن تعهد محضری به میزان دو برابر مدت آموزش به دانشگاه محل استخدام می باشند.

۱۵-۴- مستخدمین مشمول ماده ۷ این آیین نامه ملزم به سپردن تعهد به محل استخدام خود هستند و سازمان مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه های تحصیلی برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

ج- شروع دوره

ماده ۱۶: کلیه پذیرفته شدگان آزمون دستیاری فوق تخصصی موظفند پس از انجام ثبت نام، دوره دستیاری خود را از اول مهرماه سال تحصیلی شروع نمایند.
تبصره: مهلت شروع به آموزش افراد جایگزین حداکثر تا پانزدهم آذرماه می باشد.

د- آموزش دوره دستیاری (فوق تخصصی)

ماده ۱۷: آموزش دوره دستیاری بر مبنای برنامه و محتوای آموزشی هر رشته فوق تخصصی که توسط هیأت ممتحنه همان رشته پیشنهاد می گردد، پس از تصویب شورای آموزش پزشکی و تخصصی قابل اجرا است.

۱۷-۱- طول دوره رشته های دستیاری فوق تخصصی ۲۴ تا ۳۶ ماه کامل است که بنا به پیشنهاد هیأت ممتحنه بر حسب برنامه آموزشی رشته مربوطه توسط شورای آموزشی پزشکی و تخصصی تعیین می شود.

۱۷-۲ - دستیاران موظفند وظایف آموزشی، پژوهشی و درمانی، اعم از آموزشهای دوره های پایین تر، برگزاری کلاس های نظری، کارآموزی های بیمارستانی و درمانگاهی و کشیک را مطابق برنامه گروه آموزشی مربوطه انجام دهند.

۱۷-۳ - خدمت دستیار به طور تمام وقت (حداقل از ساعات ۸ صبح لغایت ۱۶) و بر اساس برنامه گروه آموزشی می باشد. دستیاران در طول دوره آموزش حق هیچ گونه اشتغال خارج از برنامه گروه آموزشی مربوطه از جمله طبابت در مطب را ندارند.

تبصره: اشتغال دستیاران در رشته مربوطه در کلینیک ویژه، به شرط موافقت بخش آموزش دهنده حداکثر دو روزه در هفته بلامانع است و پرداخت حق الزحمه این گروه از دستیاران برابر مقررات کلینیک ویژه می باشد.

۱۷-۴ - از بین قبول شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در رشته هایی که کمتر از ۵ نفر داوطلب داشته باشد فقط رتبه اول و در صورتی که بین ۹-۵ نفر داوطلب داشته باشد رتبه های اول و دوم و چنانچه ۱۰ نفر یا بیشتر داوطلب داشته باشد رتبه های اول تا سوم مجاز هستند پس از اتمام دوره آموزشی مقرر و قبولی در آزمون نهایی فوق تخصصی و با کسب موافقت دانشگاه محل استخدام در مورد افرادی که با ماموریت آموزشی تحصیل کرده اند، قبل از فارغ التحصیلی حداکثر به مدت یک سال در مراکز آموزشی خارج از کشور که مورد تایید هیأت ممتحنه و منطبق با مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد تحصیل نمایند. این دسته از دستیاران پس از مراجعت به کشور و طی مراحل تأیید صحت صدور و تعلق و تأیید ارزش علمی گواهی اخذ شده توسط هیأت ممتحنه رشته مربوطه برای طی مراحل فارغ التحصیلی معرفی می شوند.

۱۷-۵ - دستیارانی که با ماموریت آموزشی به دوره های فوق تخصصی وارد می شوند مشمول کلیه مقررات و ضوابط دوره آموزشی مربوطه می باشند.

۵ - ارتقاء دستیاران

ماده ۱۸: ارتقاء دستیاران به سال بالاتر توسط گروه آموزشی مربوطه بر اساس مقررات ارتقاء دستیاران که توسط هیأت ممتحنه رشته فوق تخصصی تنظیم می شود خواهد بود و دانشگاه های علوم پزشکی و

خدمات بهداشتی، درمانی کشور موظف هستند هر سال نتایج ارتقاء دستیاران را به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی منعکس نمایند.

۱-۱۸- هیأت ممتحنه رشته های فوق تخصصی، مقررات ارتقاء دستیاران رشته خود را تنظیم کرده و پس از تأیید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برای اجرا به دانشگاه های علوم پزشکی ابلاغ می نمایند.

۲-۱۸- صدور حکم آموزشی دستیاران برای سال بالاتر، پس از احراز شرایط ارتقاء سالیانه، توسط دانشگاه محل آموزش انجام می شود. در صورت عدم موفقیت در ارتقاء توسط گروه آموزشی نسبت به تمدید دوره اقدام می شود.

و- مرخصی ها

ماده ۱۹: دستیاران می توانند از مرخصی های سالیانه، استعلاجی و زایمان حسب مورد استفاده نمایند.
۱-۱۹- دستیاران می توانند با رعایت مقررات در هر سال تحصیلی حداکثر ۱۵ روز از مرخصی سالیانه استفاده نمایند. مدت مذکور جزء دوره آموزشی محسوب می گردد.

۲-۱۹- دستیارانی که همسر آنان با استفاده از فرصت مطالعاتی یا دوره تکمیلی به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری عازم خارج از کشور هستند. می توانند با موافقت دانشگاه محل تحصیل حداکثر از یک سال مرخصی بدون دریافت کمک هزینه تحصیلی و تنها برای یک بار استفاده نمایند.

۳-۱۹- دستیاران می توانند با ارائه گواهی پزشکی تأیید شده از سوی شورای پزشکی دانشگاه محل تحصیل از مرخصی استعلاجی برابر مقررات استفاده نمایند.

تبصره ۵: در صورتی که مدت مرخصی استعلاجی دستیار از شش ماه تجاوز کند ادامه دوره دستیاری منوط به نظر گروه آموزشی مربوطه می باشد و بنا به درخواست دانشگاه، دبیرخانه می تواند نسبت به معرفی فرد جایگزین با رعایت مقررات مندرج در تبصره ماده ۱۶ اقدام نماید.

۴-۱۹- استفاده دستیاران خانم از چهار ماه مرخصی زایمان برای یکبار در طول دوره دستیاری بلامانع است.

۵-۱۹- مدت زمان مرخصی های استعلاجی و زایمان جز دوره آموزش محسوب نشده و به طول دوره افزوده می شود.

ز - تغییر رشته ، انتقال و مهمانی

ماده ۲۰: پذیرفته شدگان دستیاری مجاز به تغییر رشته نمی باشند.

ماده ۲۱: انتقال پذیرفته شدگان دستیاری جز در موارد ذیل ممنوع است :

الف - در صورت لغو صلاحیت بخش آموزش دهنده برابر آیین نامه ارزشیابی بخش ها، انتقال دستیاران فوق تخصصی پذیرفته شده به سایر بخش های مورد تأیید ، با نظر هیأت ممتحنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ب- در صورتی که برابر آیین نامه ارزشیابی بخش ها صلاحیت بخش آموزشی فوق تخصصی به صورت موقت لغو گردد انتقال دستیاران به سایر بخشهای مورد تأیید ، تا احراز مجدد صلاحیت آموزشی با نظر هیأت ممتحنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ماده ۲۲: مهمان شدن دستیاران حداکثر به مدت شش ماه با موافقت دانشگاه های مبدا و مقصد بلامانع است.

ماده ۲۳: دستیارانی که دوره آموزشی آنها برابر برنامه آموزشی مصوب رشته مربوط به صورت چرخشی انجام می شود از شمول مقررات انتقال و مهمانی مستثنی هستند.

ح- ترک تحصیل و انصراف

ماده ۲۴: ترک تحصیل یا انصراف در طول دوره موجب انفصال از آموزش در آن دوره می شود.

۱-۲۴- عدم ثبت نام پذیرفته شدگان در موعد مقرر یا عدم شروع دوره ثبت نام شدگان به دلایل غیر موجه حداکثر تا آخر مهرماه به منزله انصراف قطعی تلقی می شود.

۲-۲۴- در صورت ترک تحصیل و یا انصراف از آموزش دستیار، چنانچه مدت انفصال بیش از یک ماه نباشد می تواند با موافقت گروه آموزشی مربوطه به تحصیل بازگردد و در صورت انفصال بیش از یک ماه حق ادامه تحصیل در دوره مربوطه را نداشته و مطابق مقررات با وی رفتار می شود.

تبصره: اعلام انصراف در مهرماه اولین سال تحصیلی، انصراف قطعی تلقی شده و بازگشت به تحصیل در آن دوره مجاز نمی باشد.

۳-۲۴- دستیارانی که ضمن تحصیل متقاضی انصراف می باشند لازم است درخواست انصراف خود را برای اخذ موافقت به دانشگاه محل تحصیل ارائه نمایند.

۴-۲۴- دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی موظفند در صورت موافقت، مراتب انصراف دستیار را حداکثر ظرف مدت یک هفته به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی و در اولین فرصت به سایر مراجع ذیربط اعلام نمایند.

۵-۲۴- پرونده دستیارانی که پس از پایان مهرماه هر سال تحصیلی حکم دستیاری آنها لغو می شود به دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال می گردد. تا بر اساس تعهد سپرده شده و مقررات موجود با آنها رفتار شود.

فصل چهارم: امور رفاهی

ماده ۲۵: کمک هزینه تحصیلی دستیاران آزاد که دارای تعهد خدمت (عام یا خاص) به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشند، معادل ۸۰٪ حقوق و فوق العاده شغل استادیار پایه یک و ۵۰٪ مزایای طرح تمام وقتی از محل درآمدهای اختصاصی دانشگاه محل تحصیل و با تصویب هیأت امنای باشد. میزان عیدی و افزایش سنواری کمک هزینه تحصیلی دستیاران معادل استادیاران پایه یک می باشد.

۱-۲۵- دستیاران در مدت مرخصی استحقاقی و زایمان از کمک هزینه تحصیلی برخوردار می باشند.

۲-۲۵- در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سه ماه، به دستیاران کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی گیرد.

۳-۲۵- کمک هزینه تحصیلی دستیاران مهمان توسط دانشگاه مبدا پرداخت می شود.

۴-۲۵- به دستیارانی که با مأموریت آموزشی در دوره های فوق تخصصی شرکت می کنند کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی گیرد و حقوق و مزایای آنان توسط استخدام و براساس مقررات مربوطه پرداخت می شود.

۵-۲۵- دستیارانی که تمایل داشته باشند از مزایای بیمه خدمات درمانی به صورت خویش فرما استفاده نمایند می توانند، با پرداخت ۵۰٪ حق سرانه از این امتیاز برخوردار شوند.

فصل پنجم- آزمون نهایی فوق تخصصی (دانشنامه)

الف- ثبت نام و شرکت در آزمون نهایی

ماده ۲۶: ثبت نام آزمون نهایی در مدت زمان اعلام شده توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی از طریق دانشگاه های علوم پزشکی (محل تحصیل) انجام می شود.

۱-۲۶- مردودین سه بار آزمون کتبی نهایی فوق تخصصی پس از یکسال تمدید دوره بدون دریافت کمک هزینه تحصیلی مجاز به شرکت مجدد در آزمون کتبی می باشند.

تبصره ۱: عدم شرکت در آزمون کتبی پس از معرفی توسط مسئول گروه آموزشی، یکبار مردودی محسوب می شود.

تبصره ۲: تعیین محل تمدید دوره به عهده هیأت ممتحنه مربوطه می باشد.

تبصره ۳: افرادی که قبل از اعلام این آیین نامه در آزمون نهایی کتبی فوق تخصصی مردود شده اند حداکثر تا سه سال مجاز خواهند بود بدون تمدید دوره در آزمون کتبی شرکت نمایند.

۲-۲۶- حق ثبت نام شرکت در آزمون نهایی برای نوبت اول یکصد و پنجاه هزار ریال (۱۵۰/۰۰۰ ریال) نوبت دوم دویست و پنجاه هزار ریال (۲۵۰/۰۰۰ ریال) و برای نوبت سوم و بعد چهار صد و پنجاه هزار ریال (۴۵۰/۰۰۰ ریال) می باشد.

ماده ۲۷ شرایط ثبت نام در آزمون نهایی:

۱-۲۷- تکمیل دوره آموزشی براساس برنامه آموزشی مصوب هر رشته

۲۷-۲- ارائه فرم تکمیل شده فعالیت‌های علمی مربوط به ارتقاء دستیاران در سال‌های مختلف
۲۷-۳- ارائه معرفی نامه از طرف رئیس بخش آموزش فوق تخصصی و با تأیید مدیر گروه رشته
مربوطه، پس از تکمیل دوره آموزشی.

تبصره: داوطلبانی که تاریخ پایان دوره آنان حداکثر تا پانزدهم آذر ماه هر سال باشد می‌توانند با رعایت سایر قوانین در آزمون دانشنامه فوق تخصصی آن سال شرکت نمایند.
۲۷-۴- انتخاب یک برنامه پژوهشی بعنوان رساله فوق تخصصی در جهت رفع نیازهای کشور به راهنمایی حداقل یک نفر از اعضاء هیئت علمی گروه مربوطه
تبصره ۱: موضوع رساله باید تا پایان شش ماه اول دوره دستکاری به ثبت رسیده باشد.

ب- چگونگی برگزاری آزمون نهایی و اعلام نتایج

آزمون نهایی در کلیه رشته‌ها بصورت متمرکز و در شهریور ماه هر سال بصورت کتبی و شفاهی توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برگزار می‌شود.

۲۸-۱- سؤالات آزمون نهایی براساس منابع تعیین شده توسط هیئت ممتحنه رشته‌های مربوطه طرح می‌شود.

۲۸-۲- آزمون کتبی بصورت چند گزینه ای بوده و حد نصاب نمره قبولی در آزمون کتبی کسب حداقل ۷۰ درصد از کل نمره آزمون می‌باشد.

۲۸-۳- در صورت قبولی در آزمون کتبی، داوطلب می‌تواند در آزمون شفاهی شرکت کند و ملاک قبولی در آزمون شفاهی نیز حداقل کسب ۷۰ درصد از کل نمره آزمون می‌باشد.

۲۸-۴- قسمتی از نمره آزمون شفاهی به رساله پژوهشی دستیاران تعلق می‌گیرد. داوطلبانی که خواستار استفاده از این امتیاز باشند باید قبل از برگزاری آزمون، رساله خود را به اتمام رسانیده، و از آن دفاع نموده باشند و هنگام آزمون شفاهی به هیئت ممتحنه ارائه دهند.

تبصره: نحوه تعلق امتیاز فوق و درصد تأثیر آن در آزمون نهایی شفاهی با نظر هیئت ممتحنه هر رشته تعیین می‌شود.

۲۸-۵- برای تعیین نمرات برتر هر آزمون، نمره آزمون کتبی با ضریب دو و نمره آزمون شفاهی با ضریب یک محاسبه می‌شود.

۲۸-۶- دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی موظف است قبولی نهایی داوطلب را به اداره کل امور دانش آموختگان، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی محل تحصیل، معاونت آموزشی و معاونت درمان وزارت متبوع اعلام نماید.

۲۸-۷- در صورت عدم قبولی داوطلب در آزمون نهایی (دانشنامه) هیچگونه مدرک و یا گواهی از طرف دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برای این افراد صادر نمی‌شود.

۲۸-۸- اعتبار قبولی آزمون نهایی کتبی فوق تخصصی ۵ سال می‌باشد. در صورت عدم شرکت و یا عدم موفقیت در آزمون شفاهی در مدت مذکور، متقاضیان موظف به شرکت مجدد در آزمون نهایی کتبی می‌باشند.

۲۸-۹- دانشگاه محل آموزش موظف است مراتب فارغ‌التحصیلی دستیاران را پس از ارائه تسویه حساب قطعی به اداره کل امور دانش‌آموختگان اعلام نماید.

۲۸-۱۰- صدور دانشنامه فوق تخصصی، پس از قبولی در آزمون نهایی و اعلام فراغت از تحصیل با رعایت مقررات مربوطه صرفاً توسط اداره کل امور دانش‌آموختگان انجام می‌شود.

ماده ۲۹- در موارد ابهام این آیین نامه، رفع ابهام به عهده شورای دبیران فوق تخصصی خواهد

بود.

این آیین نامه در ۲۹ ماده و ۲۳۱۲ تبصره در پنجاهمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی

مورخ ۷/۱۱/۷۷ و شورای دبیران مورخ ۱۲/۱۲/۷۸ به تصویب رسید.

از تاریخ ابلاغ کلیه مصوبات قبلی شورا درخصوص دوره های تکمیلی تخصصی لغو می‌گردد .